

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. V. Si dicta [et]c., non offecisset etiam demerito naturæ integræ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

S E C T I O V.

Si necessitas immutabilis voluntaria non officiat demerito naturæ lapsæ, non offecisset etiam demerito naturæ integræ; Adamque culpa' iliter cecidisset, etsi Gratiam nec habuisset, nec habere potuisset, quod repugnat S. Augustino.

Est maximi Ecclesiæ Doctoris utrumque statum discriminantis effa um lucidissimum: Si hoc adiutorium vel Angelo vel homini, cum primum facti sunt, defuisset, quoniam non talis natura facta erat, ut sine divino adiutorio posset manere si vellet, utique sine culpâ suâ cecidissent: adiutorium quippè defuisset, sine quo manere non possent. Ut igitur suâ culpâ caderent, necessarium erat adiutorium, sine quò manere non possent. Igitur necessum erat, ut qui caderent, non cadere possent. Et hæc libertas non essentialis, sed contradictionis. Si ergò non cadere non potuissent sive immutabili, licet voluntariâ ob defectum Gratiæ, necessitate cecidissent, utique sine culpâ cecidissent, Doctore Augustino. At hoc consequens non probatur Janlenio: cui sufficit essentialis ad demerendum libertas, cui illa accidentalis non peccandi indifferentia est Philosophica, Gratiæ defensoribus non probata: cui sufficit incoacta voluntas, adeòque inamissibilis ad demerendum libertas. Agit quidem de statu naturæ lapsæ Jansenius dum essentialem & incoactam voluntatis libertatem sufficere docet; at insuper indifferentiam contradictionis despuir ut inutilem. Sed cum omne peccatum actuale cujuscumque

De Correp.
Gr. c. II.

350 LIBER QUARTUS

que statûs debeat & sufficiat esse liberum ; non apparet , quâ ratione Adam vel Angeli primi sine culpâ cecidissent in datâ hypothefi , eò quod libertas essentialis , utpote inamissibilis pro eò statu , numquam illis defuisset , sed sola accidentalis seu contradictionis potestas defecisset. Verumtamen Augustinus excusandos censet hâc ratione : *Adjutorium quippe defuisset sine quò manere non possent* : ergò sine culpa cecidissent , quia casum vitare non potuissent. Quâpropter in definitione peccati hujus statûs vel maximè posuit : *Unde est liberum abstinere*. Habemus ergò in Augustinò libertatem plus quam essentialem ad peccati culpam postulatam. Quomodò igitur immutabilem in statu integrò peccandi necessitatem admisisset? Admittere tamen debuisset , si libertas sit ad meritum demeritumque indifferens ea , quæ contradictionis appellatur , quam etiam Augustinò non probatam Jansenius constanter docet.

Quin imò hoc ipsum nostrum argumentum , licet aliò modò propositum , persentiscens ipse Jansenius , disertè negat ob defectum libertatis sufficientis , in casu absentis auxilii necessarij , Adamum Angelosve culpæ seu demeriti futuros fuisse exortes ; undè aliàs causas communiscitur , naturæ scilicet institutionem. Sed non attendit ad eam institutionem , quam Augustinus exponit esse libertatem contradictionis his verbis : *Adjutorium quippe defuisset , sine quò manere non possent*. Quod longè abscedit ab immutabili peccandi necessitate , quam Jansenius sustinet , modò sit voluntaria & incoacta.

Responsum habemus lib. 3. de gratia Christi cap. 15. pag. 346. *Cujus rei ratio non est illa , quasi illò deficienti adjutorio non liberâ voluntate unumquemque actum circa singula objecta mala voluisset*

DE PROPOSITIONE III. 351

luisset. Tam enim liberè non solum illà libertate ab Augustino agnità atque traditā, sed etiam illà libertate Scholasticorum, hoc est contradictionis seu exercitij hunc & illum actum eliciissent, quam nunc eliciunt demones & beati.

Liquidò ergò tramite Jansenianò fuit, statui naturæ integræ necessitatem, qualis beatis damnatisque propria est, neutiquam obfuturam fuisse quā talem, licet primus homo vel Angeli destituti fuissent adiutoriò ad perseverandum necessariò. Ex aliò igitur capite sine culpā lapsuros autumat Jansenius, nimirum quia eis naturale fuisset, sine adiutoriò manere non posse, & hinc impossibile ut hoc vitio verti possit. Sed ad hoc

Responderi facile potest primò, quod ad naturam non requiretur nisi voluntas incoacta, & hæc ad culpam sibi sufficeret, nec requireretur ut culpam cavere posset, sicut videmus in demonibus. Augustinus enim non ad naturam respicit, sed ad naturam cui nihil impossibile oportebat præcipi, & quam oportebat contradictionis libertate gaudere, seu *cadere non posse*.

Secundò, quod talis lapsus non processisset ex institutione Dei, sed ab arbitriò sufficienti libertate donatò. Fuissent enim conditi justī & recti, & ab eā rectitudine spontè, liberè, hoc est voluntariè seu non coactè defecissent: Cum plus ad libertatem creaturæ rationalis, adstipulante Jansenio, non desideretur.

Diceret enim illis Deus excusantibus se: gratia mea gratia est, ad libertatem demerendi necessaria non est. Suffecit vobis liberum arbitrium. Nemo coëgit invitos. Peccatis liberè, quia *libenter*. Quid ad hæc reponerent Jansenianà libertate instructi?

Jansenius libro 4. de statu natura lapsæ cap. 25. ubi dixerat: *Peccati damnabilis ratio, sicut*

&

352 LIBER QUARTUS

pag. 665.

pag. 666.

L. 3. de lib.
arb. c. 1.

& laudabilis benefacti ab arbitrii libertate dependet; postea ad casum præsentem descendit, & resolvit: Si dari fingeretur (talis necessitas) in Angelis & hominibus, non in ea peccaretur damnabiliter, sed potius laudabiliter ageretur: talis enim necessitatis determinatio institutionem naturæ sequeretur.

Sed iterum Respondetur: Natura foret instituta bona, sed voluntariâ necessitate fieret mala: non enim cogeretur, sed spontè ab eò quod summè bonum est, ad seipsam delaberetur. Nec esset vitium naturæ sufficientem libertatem nactæ, sed voluntatis, cui ut sit voluntas, adeoque libertas, nihil adjiciendum fuit.

Nec patrocinator Jansenio illud Augustini: Si non receditur ab eò modò quò naturaliter factus est, ita ut melius esse non possit eadem quæ debet facit qui hæc facit. Hoc enim contra Manichæos dicit, qui essentielle & non liberum asseriebant esse malum, contra quos Augustinus essentialem defendit libertatem, quæ hic supponitur.

SECTIO VI.

Si necessitas immutabilis non officiat merito, divinæ bonitati convenientius erat Angelos & primos homines immutabili istâ necessitate perseverandi donare.

DOcet quidem S. Augustinus lib. de Correptione & gratiâ c. 10. Deum sic ordinasse Angelorum & hominum vitam, ut in eis prius ostenderet quid posset liberum arbitrium, deinde quid posset gratiæ beneficium, iustitiæque iudicium. Sed si Augustinus, ut vult Jansenius, existimet ad libertatis perfectionem haud pertinere, neque ad meritum indifferentiam contradictionis; imò libe-